

BILDERDIJK, Willem, Nederlands dichter, prozaïst, historicus, toneelschrijver en taalkundige (Amsterdam 7 september 1756 - Haarlem 18 december 1831).

Na een ziekelijke jeugd studeerde hij rechten te Leiden (1780-'82) en vestigde zich als advocaat te Den Haag. Als overtuigd orangist werd hij in 1795 uitgewezen en verbleef in Engeland en Duitsland. In 1806 teruggekeerd, deed hij vergeefse pogingen om tot hoogleraar te worden benoemd. In 1816 vestigde hij zich als privatdocent te Leiden, waar hij met zijn colleges (later gepubliceerd als *Geschiedenis des Vaderlands*, 1833-'53) grote invloed in anti-revolutionaire en monarchistische zin op een kleine groep intellectuele jongeren uitoefende. Zijn houding tegenover het Verenigd Koninkrijk en de aanhechting van het Zuiden is niet zeer duidelijk. In gelegenheidsgedichten voor dichtwedstrijden begroette hij het Zuiden: „Dan sterft d'aloude naam, de naam van Neêrland uit Zo Belg met Batavier de hand niet samensluit.” In zijn correspondentie toonde hij zich meer gereserveerd tegenover de Belgische inbreng en vreesde hij voor het teloorgaan van het eigen nationaal karakter van het oude Nederland (vgl. brief aan S.I. Wiselius van 1-9-1815).

Bilderdijk genoot in de Vlaamsvoelende kringen in het Zuiden grote populariteit als dichter en duidelijk gezag als taalgeleerde (minder als spellinghervormer): zijn invloed op S.M. Coninckx, J.F. Willems, P. van Duyse en F.A. Snellaert, en vooral op J. David, die zijn stijl bewonderden en tot navolging aanprezen, is onmiskenbaar. J. David gaf zelfs een herdruk van zijn *Geestenwareld* (1843) en *De ziekte der geleerden* (1855). Van het plan van F.A. Snellaert zijn gezamenlijk oeuvre te herdrukken kwam bij gebrek aan voldoende intekening niets terecht.

LITERATUUR: W. van Eeghem, *Jan Frans Willems en Willem Bilderdijk* (1846); - *Algemene Geschiedenis der Nederlanden*, IX-X en XII (1955-'56 en '58); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, I-II (1963). ADA DEPREZ